

Практична реалізація інформатичних проєктів на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» може відбуватись у таких формах:

Створення ілюстрованої презентації: Задайте учням завдання створити презентацію на обрану ними тему з курсу «Я досліджую світ», де вони поєднують текстові матеріали з ілюстраціями, фотографіями або відео. Це може бути презентація про історичні події, географічну область, екосистему, наукове дослідження тощо.

Виконання вебдослідження: Поділіть учнів на групи та доручіть кожній з них провести дослідження з певної теми, використовуючи Інтернет. Наприклад, вони можуть розповісти про історію певної культури, географічну область, або вивчити тему науки. Після цього кожна група може представити результати свого дослідження класу віджимчив презентацію або веб-сайт.

Створення графіків та діаграм: Попросіть учнів виконати дослідження та зібрати дані на певну тему, наприклад, кількість населення в різних країнах, рівень забруднення, розподіл рослинності тощо. Потім вони можуть використати програми для створення графіків, діаграм або інфографік, щоб візуалізувати отримані дані та проаналізувати їх.

Розробка відеопроєктів: Попросіть учнів створити відеопроєкти, в яких вони демонструють результати своїх досліджень, експериментів або презентацій. Вони можуть використовувати монтажні програми для створення відео, додавання анімації, графіки та інших ефектів, щоб зробити свої проєкти цікавішими та зрозумілішими.

Розробка ігор та симуляцій: Задайте учням завдання розробити ігри або симуляції, які демонструють певні концепції або процеси з їх досліджень. Наприклад, вони можуть створити гру про екологічні проблеми або імітацію експедиції до історичного місця.

Використання практико-орієнтованих проєктів допоможуть учням поглибити своє розуміння та зацікавлення в темах, які вони вивчають у рамках курсу "Я досліджую світ", і розвивати їхні інформативні навички.

Список використаних джерел

1. Імбер В. І. Підготовка майбутніх учителів з використанням засобів мультимедіа. *Наукові записки Ніжинського Державного Університету імені М. Гоголя*. Серія: Психолого-педагогічні науки. 2005. №4. С. 104-106.
2. Імбер В. І. Вплив мультимедійних засобів навчання на формування навчального середовища. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. пр. Випуск 10. Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. Київ-Вінниця: Вінниця, 2006. С. 317-321.
3. Олійник Н., Григораш Д. Моделювання розвитку пізнавальних інтересів учнів початкової школи з використанням методу проєктів: матер. конф. VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інклюзивна освіта як індивідуальна траєкторія особистісного зростання дитини з особливими освітніми потребами», 2023. Вінниця. С. 257-258.
4. Проєкти в початковій школі: тематика та розробка занять / упоряд. О. Онопрієнко, О. Кондратюк. Київ: Шкільний світ, 2007. 128 с.
5. Тягло О.В., Цимбал П.В. Проєктні технології: особливості впровадження у початковій школі. *Початкове навчання та виховання*. Харків: Вид. група «Основа», 2008. №19-21.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Ірина Колосова, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: Н. С. Казьмірчук, кандидатка педагогічних наук, доцентка
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

FORMATION OF HEALTH CARE COMPETENCE OF YOUNGER SCHOOL STUDENTS IN TODAY'S CONDITIONS

Iryna Kolosova, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. У статті розкрито актуальність формування здоров'язбережувальної компетентності учнів початкової школи в умовах сьогодення, обґрунтовано необхідність цілеспрямованого систематичного і комплексного підходу до прищеплення молодшим школярам навичок здорового способу життя і ставлення до здоров'я, як до найвищої цінності, виокремлено і презентовано організаційно-педагогічні умови ефективного формування здоров'язбережувальної компетентності учнів початкової школи.

Ключові слова: здоров'язбережувальна компетентність, молодші школярі, здоров'я, організаційно-педагогічні умови, здоровий спосіб життя.

Abstract. The article reveals the relevance of the formation of health care competence of primary school students in today's conditions, substantiates the need for a purposeful, systematic and comprehensive approach to instilling in younger schoolchildren the skills of a healthy lifestyle and attitude to health as the highest value, organizational and pedagogical conditions are highlighted and presented effective formation of health-saving competence of primary school students.

Key words: health care competence, younger schoolchildren, health, organizational and pedagogical conditions, healthy lifestyle.

Зміни у соціально-політичному та економічному житті нашого суспільства створюють нові вимоги до виховання молодого покоління. У сучасному світі спостерігається небувале збільшення кількості функціональних порушень, гострих та хронічних соматичних захворювань, вроджених вад розвитку та інших медичних проблем серед дітей. Що особливо хвилює, це зростаюча кількість дітей із розладами психіки та поведінки, що призводить до зменшення кількості здорових малюків [5, с.77].

Україна визнає здоров'я як найвищу цінність людини та здійснює заходи на різних рівнях для забезпечення цього права. Існують закони і нормативно-правові акти, що визначають здоров'язбережувальну стратегію в системі освіти. Вони передбачають здоровий спосіб життя, фізичну культуру, профілактику захворювань, а також сприяють формуванню позитивної мотивації у дітей та дорослих щодо здорового способу життя.

Згідно Державного стандарту початкової освіти [2] учні повинні набувати не лише знання, а й формувати компетентності, які допомагатимуть їм досягати власні цілі, розуміти та керувати власними емоціями, своєю поведінкою, оцінювати ризики, дбайливо ставитися до власного здоров'я, як до найвищої цінності, а також з повагою ставитися до здоров'я інших людей.

У сучасній освіті формування здоров'я учнів здійснюється на основі різних підходів, включаючи компетентнісний. Здоров'язбережувальна компетентність включає в себе розуміння дітьми здоров'я та здорового способу життя, усвідомлення його важливості, взаємозв'язок організму людини з природним і соціальним середовищем, розвиток різних складових здоров'я та дбайливе ставлення до нього.

Сучасна освіта ставить перед собою низку важливих завдань, включаючи широке впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховний процес, створення сприятливої атмосфери для учнів, формування у свідомості дітей цінності здоров'я та життя, розвиток навичок безпечної поведінки й підтримки загального культивування здоров'я [1, с. 94].

Найважливішим періодом у встановленні основ здорового способу життя є молодший шкільний вік. Відповідно до Концепції "Нова українська школа," завдання вчителя початкових класів полягає в досягненні максимального розвитку кожної дитини, збереженні її унікальності, розкритті її потенційних здібностей та створенні умов для її духовного,

інтелектуального та фізичного вдосконалення. Вчителю важливо бути фасилітатором у збереженні фізичного здоров'я учня, а також сприяти розвитку його соціального, психологічного та духовного здоров'я.

Проте сама школа, без підтримки батьків, не може забезпечити успішне формування цієї компетентності. Партнерська взаємодія двох найважливіших у житті дитини інституцій дозволяє краще розібратися в індивідуальних потребах та стані здоров'я кожної дитини, реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні та вихованні, ефективно впроваджувати здоров'язбережувальні технології, тим самим розвивати та удосконалювати здоров'язбережувальну компетентність учнів [4, с.87].

Формування здоров'язбережувальної компетентності у молодших школярів відбувається завдяки підготовці та проведенню різноманітних освітньо-виховних, оздоровчих та профілактичних заходів, а також пронизує усі навчальні дисципліни. Цей тривалий процес ґрунтується на принципах гуманізації, диференціації та психологізації в освітньому процесі, сприяючи комплексному розвитку учнів у фізичному, психологічному та емоційному аспектах.

Для ефективного формування здоров'язбережувальної компетентності вчителю початкових класів необхідно створювати комфортне освітнє середовище. Це середовище повинно відповідати ряду вимог, зокрема:

1.Зміст освіти: включає стандарти освіти, навчальні плани, методи навчання та зміст навчальних предметів, які сприяють формуванню знань та навичок з питань здоров'я та здорового способу життя.

2.Матеріально-технічне забезпечення: включає наявність необхідного обладнання для занять фізичною культурою, санітарно-технічного обладнання та інфраструктури, яка сприяє здоров'ю.

3.Навчально-методичне забезпечення: освітні програми та методичні матеріали, спрямовані на формування здоров'язбережувальної компетентності учнів.

4.Міжособистісна взаємодія: враховує співпрацю всіх учасників освітнього процесу, зокрема, вчителів, учнів та їхніх батьків.

5.Стан фізичного та психічного здоров'я учасників освітнього процесу: визначається за допомогою індексів здоров'я, зниження рівня захворюваності та підвищення емоційного тону.

Відповідність цим критеріям дозволяє створити сприятливе освітнє середовище для формування здоров'язбережувальної компетентності учнів.

Формування сприятливого середовища в Новій українській школі передбачає вдосконалення різних аспектів діяльності навчального закладу наступними шляхами:

1. Створення безпечного освітнього простору для учнів, що включає організацію раціонального харчування, проведення медичних оглядів та оздоровчих процедур, контроль за режимом руху, моніторинг показників здоров'я молодших школярів, регулювання фізичних, розумових і емоційних навантажень учнів, а також створення комфортних умов для їхнього емоційного самопочуття. Також важливо забезпечити психологічний та педагогічний супровід учнів.

2. Формування здоров'язбережувальної компетентності учнів повинно відбуватися систематично, цілеспрямовано, а також інтегрувати знання про здоров'я та здоровий спосіб життя в інші предмети, які вивчаються в початковій школі, такі як українська мова і читання, фізична культура, математика, мистецтво та інші.

3. Використання різноманітних інноваційних здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховний процес початкової школи. Вчителі повинні впроваджувати методики та підходи, спрямовані на зміцнення здоров'я та формування здорового способу життя серед учнів.

4. Спрямовання роботи шкільної психологічної служби на збереження та зміцнення здоров'я учнів. Психологи повинні працювати над психоемоційним станом учасників навчального процесу, який може впливати на їхнє здоров'я.

5. Постійний моніторинг процесу здоров'язбережувальної роботи, тобто важливо відстежувати ефективність заходів і програм, спрямованих на підтримку здоров'я учнів та покращення їхнього фізичного й психічного стану [6, с.90].

Важливо створювати спеціальні умови для формування здоров'язбережувальних компетентностей дитини, які охоплюють не лише знання, але й створення життєвих ситуацій, де діти набуватимуть практичних навичок та вдосконалюватимуть вміння вести здоровий спосіб життя. Навчальний процес має бути орієнтованим на розвиток мотивації учнів щодо дотримання здорового способу життя та гігієнічних навичок. Однак, не завжди навчальна програма охоплює ці аспекти комплексно, і ця проблема потребує інтегрованого підходу та посиленого впливу на мотиваційну сферу учнів.

Проаналізувавши наявну науково-педагогічну літературу з даної проблеми, ми виокремили організаційно-педагогічні умови, які на нашу думку, є дієвими і сприятимуть якісному формуванню здоров'язбережувальної компетентності молодших школярів у сучасній початковій школі.

Першою організаційно-педагогічною умовою є реалізація аксіологічного підходу до формування здоров'язбережувальної компетентності учнів початкової школи, що передбачає:

- створювати життєві ситуації й наповнювати навчально-виховний процес позитивними прикладами здорового способу життя та власної поведінки, спрямованої на збереження та покращення здоров'я;
- виховувати учнів у дусі загальнолюдських цінностей;
- сприяти формуванню в учнів негативного ставлення до асоціальної поведінки.

Другою організаційно-педагогічною умовою є стимулювання активної рольової позиції молодших школярів у процесі формування здоров'язбережувальної компетентності через набуття навичок здорового способу життя. Для цього необхідно:

- створювати належні умови для організації навчально-виховного процесу та оздоровчої роботи;
- розробити предметно-розвивальне середовище, яке мотивуватиме дитину до розвитку особистості дитини;
- змінювати різні види діяльності як на уроках, так і в позаурочний час відповідно до віку учнів, забезпечуючи їм право на рухову активність;
- активізувати участь у спільній діяльності всіх зацікавлених осіб у формуванні компетентності.

Третьою організаційно-педагогічною умовою є забезпечення організаційно-методичного базису для належної реалізації формування здоров'язбережувальної компетентності, що передбачає:

- спеціальну підготовку вчителів початкових класів для здійснення цілеспрямованої роботи, щодо виховання у дітей культури здоров'я;
- використовувати у власній педагогічній практиці креативні методи й техніки надання знань у галузі охорони здоров'я;
- проводити консультації та спільну роботу з батьками щодо питань здоров'я і здорового способу життя учнів;
- забезпечувати систематичне, безперервне і послідовне навчання в процесі формування компетентності.

Отже, реформування освіти в сучасних умовах спрямоване на формування в учнів такої життєво важливої компетентності, як здоров'язбережувальна. У період війни це питання стає ще більш актуальним. Вчителі початкових класів мають бути готові до використання різноманітних здоров'язбережувальних технологій, щоб допомогти дітям впоратися зі станом тривожності, зняти емоційну напругу, подолати горе. Молодші школярі мають великі можливості для формування здоров'язбережувальної компетентності, оскільки цей вік є сенситивним для розвитку та удосконалення важливих життєвих навичок і здібностей пов'язаних зі здоровим способом життя.

Список використаних джерел

1. Демченко О., Казьмірчук Н., Стахова І. Розвиток soft skills майбутніх учителів початкових класів як засіб акмеологічного зростання. *Professional Pedagogics*. 2022. №1(24). Р. 91–101.
2. Державний стандарт початкової освіти: Постанова Кабінету міністрів України від 24.07.2019. №688. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>.
3. Казьмірчук Н.С. Педагогіка партнерства як запорука ефективної підготовки майбутніх педагогів до впровадження європейського досвіду формування soft skills учнів початкової школи. *Партнерство в освіті та соціальній роботі: сучасні виклики та перспективи: матеріали міжвузів.наук-практ конф.* Хмельницький: ПП «А.В.Царук», 2022. С. 86-90.
4. Олійник Н. А., Трачук Н. М. Праксеологічні аспекти професійної діяльності педагога. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. Вип. 3, ч. 1. С. 75-84.
5. Пахальчук Н., Грошовенко О., Голук О. Оновлення традиційної методики проведення фізкультурного заняття з дошкільниками та молодшими школярами. *Publishing House «Baltija Publishing»*. 2021. С. 88-92.
6. Lazarenko N., Kolomiiets A., Kolesnik K. Peculiarities of Organization of Group Interaction of Preschool Children in the Process of Game-Experimentation. *Preschool Education: Global Trends*. 2022. №2. URL: <https://preschool-journal.com/index.php/journal/article/view/16>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ SOFT SKILLS МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Анастасія Комарчук, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: І. А. Стахова, докторка філософії (PhD), доцентка
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF SOFT SKILLS OF YOUNGER SCHOOL STUDENTS IN THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

Anastasia Komarchuk, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskiy State Pedagogical University (Ukraine)

Abstract. *the article reveals the concept of «soft skills», focuses attention on the features of the development of soft skills in primary school, in particular, reveals the methods of dramatization, involving students in teamwork, performing creative tasks, etc.*

Key words: *soft skills, younger schoolchildren, theatricalization, creativity.*

Ukraine's European integration path involves a number of reforms in the field of education, especially in elementary school. The dynamic processes taking place in society show that thorough knowledge is not enough for successful life realization, because it is important for them to fully reveal their inner potential, creatively approaching the solution of any tasks; working diligently and persistently with others to achieve a set goal; boldly step forward, taking responsibility for everything that happens around; confidently overcome difficulties, achieving the maximum results of their activities. Theatrical activities are of great importance for the development of soft skills of younger schoolchildren. It opens up wide opportunities for personal development, allows you to try yourself in different fields and roles, develop creatively, and produce original ideas and solutions.

The relevance of the development of soft skills of younger schoolchildren is covered in the National Doctrine of the Development of Education of Ukraine in the XXI Century, the Law of Ukraine «On Education», «State Standard of Primary Education», «Concept of a New Ukrainian School».

The basics of soft skills development were studied by leading philosophers, psychologists, and teachers. Peculiarities of the childhood period, as a productive stage of personality formation,